

AUTORITATEA EUROPEANĂ PENTRU PROTECȚIA DATELOR

Rezumatul avizului Autorității Europene pentru Protecția Datelor referitor la propunerea de înființare a unui Sistem european de informații și de autorizare privind călătoriile (ETIAS)

[Textul integral al prezentului aviz poate fi consultat în limbile engleză, franceză și germană pe site-ul AEPD www.edps.europa.eu]

(2017/C 162/06)

Politica de gestionare a frontierelor UE a cunoscut o dezvoltare notabilă în ultimii ani din cauza dificultăților impuse de aflulul de refugiați și emigranți, precum și a preocupărilor de securitate intensificate de atacurile din Paris, Bruxelles și Nisa. Situația din prezent și nevoia de a garanta siguranța în teritoriul statelor membre a determinat Comisia să demareze câteva inițiative legislative menite să îmbunătățească controlul asupra persoanelor ce accesează Spațiul Schengen.

Una dintre aceste inițiative este propunerea unui regulament de înființare a unui Sistem european de informații și de autorizare privind călătoriile („ETIAS”), adus în discuție de Comisie la data de 16 noiembrie 2016.

Conform propunerii, sistemul ar obliga călătorii scutiți de viză să se supună unei evaluări a riscurilor cu privire la securitate, migrație ilegală și riscuri pentru sănătatea publică înainte de sosirea lor la frontierele Spațiului Schengen. Această evaluare ar fi realizată prin verificarea încrucișată a datelor solicitantului transmise prin ETIAS comparativ cu alte sisteme de informații UE, o listă de urmărire dedicată ETIAS și reguli de screening. Acest proces se va finaliza cu acordarea sau cu refuzul de acordare a unei permisiuni automate de intrare în UE.

Prin propunerea ETIAS, legiuitorul european pare să urmeze tendința tot mai puternică de abordare în același timp atât a scopurilor în materie de securitate cât și a celor în materie de gestionare a migrației, fără a lua în considerare distincțiile importante dintre aceste două domenii de politică. Înființarea ETIAS ar avea un impact major asupra dreptului la protecția datelor cu caracter personal, având în vedere că diferite tipuri de date, culese inițial în scopuri foarte diferite, vor ajunge să fie accesibile unei mari varietăți de autorități publice (cum ar fi autoritățile pentru imigrare, paza de frontieră, autoritățile responsabile cu aplicarea legii etc.). Din acest motiv, AEPD consideră că este necesară realizarea unei evaluări a impactului pe care îl va avea propunerea asupra dreptului la confidențialitate și asupra dreptului la protecția datelor consacrat în Carta drepturilor fundamentale a UE, care va face bilanțul tuturor măsurilor existente la nivelul UE pentru obiective de migrație și securitate.

Mai mult decât atât, propunerea ETIAS ridică probleme privind procesul de determinare a eventualelor riscuri reprezentate de solicitant. În acest sens, trebuie acordată o atenție specială definiției riscurilor respective, ca atare. Având în vedere că, pentru o persoană fizică, consecința ar putea fi refuzul dreptului la intrare, legea trebuie să definească cu claritate care sunt riscurile evaluate. De asemenea, AEPD pune la îndoială existența regulilor de screening ETIAS. AEPD înțelege că obiectivul legiuitorului este să creeze un instrument care să permită semnalarea automată a cetățenilor scutiți de viză ce provin din state terțe, suspectați că ar reprezenta asemenea riscuri. Cu toate acestea, realizarea profilului, ca orice altă formă de analiză computerizată a datelor, aplicată persoanelor fizice, ridică mari probleme tehnice, juridice și etice. Prin urmare, AEPD solicită dovezi convingătoare care să susțină necesitatea utilizării instrumentelor de realizare a profilurilor în scopurile specifice ETIAS.

Mai mult decât atât, AEPD pune la îndoială relevanța culegerii și prelucrării datelor medicale, astfel cum sunt preconizate în propunere. Aceasta solicită o mai bună justificare a perioadei alese de păstrare a datelor și a necesității acordării accesului la agențiile naționale de aplicare a legii și Europol.

În fine, aceasta face recomandări, de exemplu, privitoare la repartizarea rolurilor și responsabilităților între diferitele entități implicate și la arhitectura și securitatea informațiilor din cadrul ETIAS.

I. INTRODUCERE

1. Inițiativa Comisiei Europene de înființare a Sistemului european de informații și de autorizare privind călătoriile (denumit în continuare „ETIAS”) datează dintr-o comunicare din anul 2008 intitulată „Pregătirea etapelor următoare în gestionarea frontierelor în Uniunea Europeană”⁽¹⁾. În această comunicare, Comisia a sugerat noi instrumente pentru gestionarea viitoare a frontierelor europene – în special Sistemul de intrare/ieșire („EES”) și Programul de înregistrare a călătorilor („RTP”) – și a luat în considerare pentru prima oară introducerea ETIAS, numit la momentul respectiv Sistem electronic european de autorizare a călătorilor („ESTA”). AEPD a transmis în același an comentarii preliminare⁽²⁾ referitoare la această comunicare.
2. În luna februarie 2011, Comisia a publicat un Studiu de politică⁽³⁾ în care analiza patru opțiuni diferite pentru introducerea unui ESTA al UE. Studiul a ajuns la concluzia că la momentul respectiv nu erau îndeplinite condițiile care să justifice înființarea unui ESTA al UE. Într-o comunicare⁽⁴⁾ din 2012 referitoare la frontierele inteligente, Comisia a considerat că ideea de înființare a unui ESTA al UE ar trebui respinsă deocamdată, însă și-a anunțat intenția de a continua lucrul privind EES și RTP.
3. În comunicarea⁽⁵⁾ „Sisteme de informații mai puternice și mai inteligente pentru frontiere și securitate” din 6 aprilie 2016, Comisia a anunțat că va evalua necesitatea, fezabilitatea tehnică și proporționalitatea înființării viitoare a unui Sistem european de informații și de autorizare privind călătoriile. În același an, Comisia a realizat un studiu de fezabilitate în care s-au folosit ca reper alte trei sisteme de autorizare a călătorilor existente în lume: ESTA din SUA, eTA din Canada și eVisitor din Australia.
4. La data de 16 noiembrie, Comisia a lansat raportul final al studiului de fezabilitate⁽⁶⁾ (denumit în continuare „Studiul de fezabilitate din 2016”), precum și propunerea pentru ETIAS (denumită în continuare „propunerea”).
5. AEPD salută faptul că a fost consultată neoficial de Comisie înainte de adoptarea propunerii. Totuși, aceasta regretă că, din cauza termenului foarte scurt și a importanței și complexității propunerii, nu a putut aduce o contribuție semnificativă la momentul respectiv.

V. CONCLUZIE

113. AEPD salută atenția acordată protecției datelor în tot cuprinsul propunerii de înființare a ETIAS.
114. Cu respectarea deplină a rolului legiuitorului în evaluarea necesității și proporționalității măsurilor propuse, AEPD reamintește faptul că aceste două cerințe juridice de nivel înalt consfințite de Cartă pot fi examinate cu atenție de Curtea de Justiție a UE și că AEPD are sarcina de a le apăra. Aceasta subliniază faptul că lipsa unei evaluări a impactului (asupra protecției datelor) nu dă posibilitatea evaluării necesității și proporționalității ETIAS așa cum este propus în prezent.
115. Deoarece propunerea prevede un sistem suplimentar ce presupune prelucrarea unui volum semnificativ de date cu caracter personal aparținând unor cetățeni din state terțe în scopuri de imigrare și securitate, AEPD îi recomandă legiuitorului să facă un exercițiu de bilanț al tuturor măsurilor la nivel UE ce presupun prelucrarea de date în scopuri de migrație și securitate și să efectueze o analiză detaliată din punctul de vedere al obiectivelor și realizărilor acestora.
116. În acest context, AEPD recomandă includerea în propunere a unei definiții a riscurilor de migrație ilegală și a riscurilor legate de securitate pentru a respecta principiul limitării scopului.

⁽¹⁾ Comunicarea din 13 februarie 2008 a Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor „Pregătirea etapelor următoare în gestionarea frontierelor în Uniunea Europeană”, COM(2008) 69 final.

⁽²⁾ Comentariile preliminare ale AEPD din 3 martie 2008 sunt disponibile la adresa: https://secure.edps.europa.eu/EDPSWEB/webdav/shared/Documents/Consultation/Comments/2008/08-03-03_Comments_border_package_EN.pdf.

⁽³⁾ Studiu de politică referitor la un Sistem electronic european pentru autorizarea călătorilor (ESTA UE) din februarie 2011, disponibil la adresa: http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/e-library/docs/pdf/esta_annexes_en.pdf.

⁽⁴⁾ Comunicarea din 25 octombrie 2011 a Comisiei Parlamentului European și a Consiliului „Frontiere inteligente – Opțiuni și calea de urmat”, COM(2011) 680 final.

⁽⁵⁾ Comunicarea din 6 aprilie 2016 a Comisiei Parlamentului European și a Consiliului „Sisteme de informații mai puternice și mai inteligente în materie de frontiere și securitate”, COM(2016) 205 final.

⁽⁶⁾ Studiu de fezabilitate din 16 noiembrie 2016 pentru un Sistem european de informații și de autorizare privind călătoriile (ETIAS) – raportul final este disponibil la adresa: https://ec.europa.eu/home-affairs/sites/homeaffairs/files/what-we-do/policies/european-agenda-security/legislative-documents/docs/20161116/etias_feasibility_study_en.pdf.

117. Mai mult decât atât, AEPD se întreabă dacă utilizarea regulilor de screening ale ETIAS va fi în deplină concordanță cu drepturile fundamentale consfințite în Cartă. Aceasta recomandă ca regulile de screening propuse ale ETIAS să fie supuse în prealabil unei evaluări cuprinzătoare a impactului lor asupra drepturilor fundamentale. De asemenea, se întreabă dacă dovezile convingătoare susțin necesitatea utilizării unor instrumente de realizare de profiluri în scopuri legate de ETIAS și, *quod non*, încurajează legiuitorul să reconsidere utilizarea realizării de profiluri.
118. AEPD pune la îndoială relevanța și eficiența culegerii și prelucrării datelor medicale astfel cum sunt preconizate în propunere din cauza lipsei de fiabilitate a acestora. De asemenea, se îndoiește de necesitatea prelucrării acestor date din cauza legăturii limitate dintre riscurile medicale și călătorii scutiți de viză.
119. În ceea ce privește aplicarea legii și accesul Europol la datele din ETIAS, AEPD subliniază faptul că în prezent nu există dovezi convingătoare care să susțină necesitatea unui astfel de acces. AEPD reamintește faptul că necesitatea și proporționalitatea sistemului EES vor fi evaluate atât la nivel global, luând în considerare sistemele informatice deja existente la scară largă în UE, cât și, în special, în cazul specific al acestor resortisanți ai țărilor terțe care sunt vizitatori legali ai UE.
120. În plus față de principalele neajunsuri identificate mai sus, recomandările AEPD din prezentul aviz se referă la următoarele aspecte ale propunerii:
- necesitatea și proporționalitatea setului de date culese;
  - perioadele alese de păstrare a datelor;
  - interoperabilitatea ETIAS cu alte sisteme IT;
  - drepturile ale persoanelor vizate și măsurile reparatorii prevăzute;
  - revizuirea independentă a condițiilor de acces de către autoritățile de aplicare a legii;
  - repartizarea rolurilor și responsabilităților între Agenția EBCG și eu-LISA;
  - verificarea de către unitatea centrală ETIAS;
  - arhitectura și securitatea informațiilor din ETIAS;
  - statisticile generate de sistem; și
  - rolul AEPD.
121. AEPD rămâne disponibilă pentru a oferi mai multe recomandări cu privire la propunere și în legătură cu orice act delegat sau act de punere în aplicare adoptat în urma propunerii de regulament, ce ar putea avea un impact asupra prelucrării datelor cu caracter personal.

Bruxelles, 6 martie 2017.

Giovanni BUTTARELLI

Autoritatea Europeană pentru Protecția Datelor
